

[L. Rasmussen.]

Derfor er der ingen Fare for Valg, for det er sandt, hvad J. C. Christensen sagde: Vælgerne er ikke dumme, de bryder sig ikke om i Dag at faa eet at vide og i Morgen det modsatte og saa sige, at deres Rigsdagsmænd er lige gode for det. Men saadan er Stillingen overfor de Herrer i Dag.

Mod Slutningen af sin Tale sagde det ærede Medlem Hr. Pürschel henvendt til mig, at jeg jo nu var graanet i mit Partis Tjeneste og havde anvendt alle mine Kræfter i den Tid paa at ødelægge det danske Forsvar. Saadan omtrent var det, og hans Ord skulde jo sikkert lyde som en Anklage imod mig, men jeg vil sige, at jeg har aldrig følt mig mere smigret. Jeg indrømmer, at saa vidt mine Evner har rakt, har, lige fra den Dag jeg stod som Venstres Medkæmper mod de Konservative, min Kamp altid været rettet imod Militarismen. Saa længe Venstre kæmpede imod Militarismen, stod vi Side om Side med dem. Med uforsonlig Kamp mod Militarismen har jeg bestræbt mig for at føre min Politik, og jeg kan sige, at jeg synes, det er en Glæde, jeg har i Dag — det vil de Herrer kunne forstaa —, at vi kan øjne ikke saa fjernt det Maal, vi har kæmpet for, den Gang vi stod som det lille Faatal mod Venstre og Konservative, da vi kun havde et Par Repræsentanter, og Venstre var det dominerende Parti. I Dag har Venstre ikke andet at byde de Konservative end dette: Hvis I ikke retter jer lidt efter os, har I Socialdemokraternes Forslag gennemført. Hvis jeg har en lille Andel deri, føler jeg mig uhyre stolt derover.

Jeg kan ikke lade være med, inden jeg slutter, endnu en Gang at minde Venstre om, hvad en Venstremand har sagt — jeg skal kun læse nogle faa Linier. Monrad udtalte efter 1864: Hvis Danmark afruster, saa vil det

„staa som den første blandt de smaa Stater, der har opgivet de lige saa frugteløse som anstrengende Forsøg paa at efterabe Stormagterne....“

„Hvor underligt det end klinger, saa vil det dog mere og mere blive anerkendt, at Danmark gik i Spidsen for en Udvikling, som saavel smaa som store Stater efterhaanden maa nærme sig, dersom ej de borgerlige Samfund skal segne under de Byrder, som Stormagterne paalægger dem.“

Det forekommer mig, at Situationen i Dag i høj Grad ligner Situationen da, og oven paa Verdenskrigen, oven paa det, der er lagt til Rette med Gasangreb, tror jeg, Venstre vilde staa sig ved at lytte efter Ord som

dem, J. C. Christensen saavel som Monrad kom med. Jeg undrer mig, jeg forstaaer ikke, at Venstre har Mod til, selv om de kunde, at slutte et Forlig med de Konservative paa Grundlag af et saa knebent Flertal, som J. C. Christensen siger om de nogle og halvtreds. Det overrasker mig.

Og naar man taler om, hvor ydmygende det vilde være for Danmark, kan man ikke undgaa at se, hvordan man i videre og videre Kredse Verden over, hvor man tidligere sagde: For at værne sig mod Krig maa man ruste, i Dag siger: Vil du Vejen til Fred, saa gaar den gennem Afrustning. Jeg læste forleden, hvad den svenske Major Bratt udtalte, han som for kort Tid siden var Medlem af densvenske Generalstab. Der er en svensk Kaptajn Brunsbog, som for nylig har skrevet en Kronik, hvoraf jeg skal oplæse et lille Brudstykke. Han siger:

„Bast ikke Folkevillierne i falsk Solidaritetsfølelse om, at Ned- og Afrustning nødvendigvis skal ske samtidig af alle eller blot en større Gruppe af Nationer: Det vilde være Vold paa Naturen, en Doktrinarisme, som vilde forhale Fredsspørgsmaalets almindelige Løsning. Thi Forudsætningerne for en saadan fælles Kæmpeanstrengelse mangler paa Grund af Nationernes alt for forskelligartede indre og ydre Betingelser. Det er ikke Selvopgivelse, det er Selvhævdelse under Rettens Værn og vil opfattes som saadan af en Verden, der venter Ordene omsat i befriende Handling, Manifestationen af en ny Aand og Kraft. Tænk klart, føl varmt, nordiske Folk! Er du ikke kaldet til at tage Ledelsen af det Afrustningsarbejde, som de krigsbetyngede Nationer ikke formaar, men som en hel Verden raaber paa?“

Dette er en svensk Militær, der har set, hvordan Militæret udvikler sig til Barbari, til det frygteligste, der kan tænkes.

Jeg har det Haab, at det skulde lykkes mig at opleve den Dag, da vi afskaffer Militærvæsenet i Danmark, og jeg siger, at jeg vilde føle det som den lykkeligste Dag i mit Liv, den Dag jeg kunde sige: Det har du bidraget en Smule til. Jeg ved, at den Dag dette er lykkedes, den Dag Socialdemokratiet faar Magt til — ved Hjælp af andre eller alene — at besejre Militarismen, den Dag har vi allerede et godt Tag i den næste, der er med til at ødelægge Verden: Kapitalismen; da er vi naaet til, at vi ogsaa kan gøre Kapitalismen til Samfundets Tjener, hvor den nu er Samfundets Herre; og fra deres Side, der i Dag er fremme, er man med til at underbygge dette. Til den